

ת"פ 29773/02/16 - מדינת ישראל נגד עאדל קרם

בית משפט השלום בטבריה

ת"פ 29773-02-16 מדינת ישראל נ' קרם
תיק חיצוני:

בפני	כב' סגן נשיא, השופט ניר מישורי לב טוב
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	עאדל קרם

החלטה

לפני בקשת הנאשם להורות על ביטול פקודת המאסר, פריסת החוב וכן הפחתת תוספת פיגורים שנצברה כתוצאה מאי תשלום הקנס במועדו.

רקע

1. ביום 12.7.2018 הורשע המבקש בתיק זה המייחס לו עבירות של ציד חיית בר מוגנת לפי סעיף 8 ו-14(ב) לחוק הגנת חיית הבר, התשט"ו-1955 (להלן: "חוק הגנת חיית הבר"), החזקת חיית בר מוגנת לפי סעיף 8(א)(3) ו-14(א) וכן ציד באמצעות רשתות לפי סעיף 5(6) ו-14(א) לחוק הגנת חיית הבר.

2. במסגרת גזר הדין הוטלו על המבקש 6 חודשי מאסר בפועל, הפעלת מאסר על תנאי בן 12 חודשים אשר הוטל במסגרת הליך ת"פ 24029-08-12 בחופף, התחייבות כספית בסך 30,000 ש"ח, מאסר על תנאי למשך 8 חודשים והתנאי כי במשך 3 שנים מיום מתן גזר הדין לא יעבור המבקש עבירה לפי חוק הגנת חיית הבר וכן קנס בסך 24,000 ש"ח או 150 ימי מאסר תמורתו, כאשר נקבע כי "הקנס ישולם ב-24 שיעורים חודשיים שווים ורצופים, תשלום ראשון עד ליום 1.9.2019 ובכל 1 לחודש ועד התשלום המלא בפועל". עוד נקבע כי "אי תשלום אחד מהשיעורים, יעמיד את היתרה לפירעון מיידי" (להלן: "הקנס" או "החוב"). ערעור שהגיש המבקש על חומרת העונש (עפ"ג 41431-09-18 מחוזי נצרת) נדחה בהסכמה.

3. משהמבקש לא עמד בתשלום הקנס, הגישה המשיבה בקשה להוצאת פקודת מאסר נגד המבקש. ביום 18.5.2022 נחתם צו מאסר עקב אי תשלום הקנס.

4. ביום 30.5.2022 הגיש המבקש בקשה לביטול פקודת המאסר פריסת חוב וכן להפחית את ריבית הפיגורים אשר הצטברה בתיק. את בקשתו תמך המבקש במצבו הבריאותי והכלכלי הקשה, ובכלל זה בתיקים הרבים הקיימים לחובתו בלשכות ההוצאה לפועל ובחובותיו הכספיים. בנוסף, טען כי עד למועד זה שילם 15,000 ש"ח מהחוב שעומד לרשותו. עוד טוען כי לא קיבל את דרישות התשלום. האחת הגיעה לאשתו לשעבר אשר נפטרה בשנת 2011, האחרת נמסרה לבתו של המבקש, אך מדובר בבן זכר ולא בנקבה כפי שנרשם על ידי המוסר ולטענתו המשיבה מציגה מצג שווא ולא פעלה להמצאת דרישות התשלום כנדרש.

5. המשיבה אשר התנגדה לבקשה טענה כי פעולות הגבייה בעניינו של המבקש נעשו בצורה הדרגתית, כך שבתחילה נשלחו למבקש מכתבי התראה לתשלום החוב ולאחר מכן הוטלו עליו עיקולים שונים ורק משאמצעים אלו לא הועילו, החל המרכז בהליכים להפעלת פקודת המאסר. בנוסף לכך הפנתה המשיבה לכך כי בהתאם לחוק ולפסיקה, המרכז הינו הגוף המוסמך לפריסת חובו של המבקש מחדש או לביטול תוספת הפיגורים שהושתה עליו. בכל הנוגע לעיכוב ביצוע פקודת המאסר, טענה המשיבה כי על בית המשפט להשתמש בסמכותו זו במשורה ובמקרים חריגים בלבד, מה שאין כן בעניינו בשל ההזדמנויות הרבות שניתנו לנאשם להסדיר את חובו, אותן לא השכיל לנצל. כן ציינה המשיבה כי הבקשה הוגשה בחוסר תום לב וניסיון לעכב איכפת גזר דין שהושת על המבקש עוד משנת 2018.

דין והכרעה

פריסת החוב מחדש

6. בכל הנוגע לבקשת המבקש לפרוס את חובו מחדש, הרי שבהתאם לאמור בע"פ 4919/14 **שמעון אזולאי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (06.03.2017) (להלן: "**עניין אזולאי**"), סמכות זו מצויה אצל המרכז לגביית קנסות ואצלו בלבד ואין לבית המשפט שגזר את דינו של המבקש, מרגע שקם מכיסאו, לעסוק בסוגיית פריסת חובו של נאשם:

"ענייני פריסה ודחייה של חובות ישמרו למרכז לגביית קנסות, בהיותו גוף ייעודי המוסמך לכך על פי החוק... ככלל, אין לבית המשפט הפלילי סמכות מקבילה לסמכות המרכז לגביית קנסות להורות על דחייה או פריסה של קנסות. זאת, מטעמים של ודאות משפטית וסופיות הדיון, ובהינתן שהמומחיות בכגון דא מסורה למרכז לגביית קנסות".

משכך, דין בקשתו זו של הנאשם להידחות.

הפחתת ריבית פיגורים

7. באשר לבקשה להפחית את ריבית הפיגורים שנצברו לו בתיק זה כתוצאה מאי תשלום החוב, אכן לבית המשפט סמכות זו, כפי שקובע סעיף 69 לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"):

"(א) בית המשפט או הרשם רשאים לפטור אדם, על פי בקשתו, מתשלום התוספת, כולה או מקצתה, אם שוכנעו שהיו סיבות סבירות לאי תשלום הקנס או חלק ממנו במועד הקבוע."

8. עם זאת, במקרה שלפניי, לא מצאתי כי יש מקום בעניינו של המבקש להפחית את ריבית הפיגורים, מהטעמים הבאים:

ראשית, המבקש לא הצביע על "**סיבות סבירות לאי תשלום הקנס...במועד הקבוע**" ורק מטעם זה, דין הבקשה להידחות (וראו לעניין זה, ע"פ 1987/17 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (25.07.2019)). הקנס שהושת על המבקש הינו חלק מגזר דין וממועד מתן גזר הדין חלפו כשנתיים. היה על המבקש לפנות למשיבה בבקשה לפריסת הקנס בטרם הגיע החובס למצבו הנוכחי. כך גם, המבקש לא טען כי אי תשלום הקנס על ידו נבע מנסיבות אליהן נקלע בתום לב, כך שמיד או בסמוך לאחר שנגזר דינו נקלע למצוקה כלכלית שמקורה בנסיבות שלא היו קיימות עת ניתן גזר הדין.

שנית, כמפורט בתגובת המשיבה, למבקש נשלחו מספר דרישות לתשלום חובו ועל אף צעדים שונים שננקטו כנגדו, המבקש לא פעל להסדיר את חובו במשך כ- שנה וחצי. יתר על כן, המבקש קיבל מהמשיבה התראה בטרם הפעלת פקודת מאסר עוד ביום 15.3.2022 ובקשת המשיבה לחתימה על פקודת המאסר נשלחה לבית המשפט רק ביום 28.4.2022, קרי, ניתן למבקש פרק זמן ממושך של כחודש להסדיר את חובו, אולם עדיין הלה ישב בחוסר מעש ואף לא מצא לנכון לפנות למשיבה ולהסדיר את חובו.

שלישית, על אף שלבית המשפט סמכות מקבילה לפטור המבקש מריבית פיגורים שצבר בשל קנס שהושת עליו, הרי ש"דרך המלך" בעניינו של המבקש הייתה (לפני שצו המאסר חלף קנס נחתם, שכן רק בית המשפט מוסמך לעכב ביצוע פקודת מאסר לאחר הפעלתה (וראו **עניין אזולאי**, לעיל)), לפנות למשיבה בבקשה לפריסת חובו. כן עמדה בפני המבקש האפשרות להגיש למשיבה בקשה להפחתת תוספת הפיגורים שהושתה עליו וזאת בהתאם לסעיפים 5ב ו-5ג לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, תשנ"ה-1995, שכן המרכז לגביית קנסות הוא הכתובת הטבעית לעניין זה ויש בידיו כלים טובים מאלה שבידי בית המשפט לחקירת יכולתו של המבקש (וראו **עניין אזולאי**, לעיל וכן-ת"פ (מחוזי ת"א) 40092-03 **פיראס ג'ורן נ' מ.י. פרקליטות מחוז המרכז** [פורסם בנבו] (12.02.2014)). עם זאת, מעיון בטענות הצדדים, לא נראה כי המבקש בחר לפעול בדרך זו, לא ניסה למצות את מלוא זכויותיו מול המשיבה, אלא פנה ישירות לבית המשפט שגזר את דינו מלכתחילה.

9. מכל הטעמים שלעיל ובהתחשב בחלוף הזמן מאז ניתן גזר הדין וזאת מבלי שהמבקש פעל בדרך כלשהיא לתשלום מלוא הקנס או עתר בבקשה מתאימה למשיבה להסדיר את חובו, לא מצאתי כי בעניינו של המבקש מתקיימות נסיבות המצדיקות להיעתר לבקשתו להפחית את ריבית הפיגורים.

10. **לעניין בקשת החייב לביטול פקודת המאסר**, אציין כי הכלל הוא כי אדם שלא עמד בתשלום קנס שהוטל עליו ונקבעה תקופת מאסר שיהיה עליו לרצות חלף תשלום הקנס, עליו לרצות עונש זה מיד לאחר שהתברר כי לא עמד

בתשלום הקנס. עם זאת, סעיף 87 לחוק העונשין מתיר לבית המשפט לעכב ביצועו של עונש שהושת על אדם בגזר דין פלילי (ר' **עניין אזולאי** לעיל). כך שעל אף שהמחוקק מצא לנכון להשית על חייבים שלא עמדו בתשלום קנס עונש מאסר, הרי שהאינטרס העיקרי הוא גביית הקנס ותכלית האפשרות להשית מאסר חלף קנס אינה לשלול את חרותו של הפרט כאמצעי ענישה, אלא להביא את החייב להסדיר את חובו ולשלם את הקנס (וראו לעניין זה, בש"פ 9098/15 **אשרף ג'סאר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 19.01.2016) וגם רע"פ 837/12 **מדינת ישראל נ' אולג גוסקוב** (פורסם בנבו, 20.11.2012)). לאור תכלית זו מצאתי לנכון להורות על דחיית ריצוי המאסר חלף הקנס לתקופה קצרה ומוגבלת וזאת עד ליום 1.10.22. במידה ותשולם יתרת קרן הקנס לא תחודש פקודת המאסר . במידה ולא תשולם יתרת קרן הקנס במלואה תחודש פקודת המאסר ללא עריכת דיון נוסף ושמיעת טיעונים.

סוף דבר

11. לאור האמור לעיל, מצאתי לדחות את בקשתו של המבקש הן לעניין פריסת החוב והן לעניין הפחתת ריבית הפיגורים שהושתה עליו בגין אי תשלום החוב.

אני מורה על עיכוב ביצוע פקודת המאסר חלף קנס עד יום 1.10.22.

המרכז לגביית קנסות יעביר ביום 1.10.22 עדכון לעיון בית המשפט באשר לתשלום יתרת קרן הקנס.

המזכירות תעביר ההחלטה בדחיפות לעיון הצדדים, המרכז לגביית קנסות ומשטרת ישראל בדחיפות.

ניתנה היום, י"ג תמוז תשפ"ב, 12 יולי 2022, בהעדר הצדדים.